

Maaseutualueiden henkilö- ja tavarakuljetukset uudelle aikakaudelle

Saavutettavuus ja kuljetusyhteydet ovat Joensuun kaupungin maaseutualueiden menestymisen edellytys. Maaseudulla on pitkään kärsitty heikoista henkilö- ja tavarankuljetuspalveluista. Harvaanasutuilla alueilla eivät toimi samat ratkaisut kuin keskustaaajamassa. Tähän saakka uusia malleja ei ole voitu ottaa käyttöön. Nyt liikennelainsäädännön uudistukset sekä teknologian kehittyminen mahdollistavat maaseudun kuljetusten luomisen uudelleen.

Julkisesti hankittuihin kyyteihin käytetään vuosittain noin miljardi euroa. Kustannukset kasvavat noin 10% vuosittain. Väestön ikääntymisen aiheuttama lisääntyvä palvelutarve sekä palvelujen keskittyminen yhä suurempiin kuntakeskuksiin. Tuetun avoimen joukkoliikenteen loppuessa rahoituksen tai matkustajien vähetessä, matkustajat joutuvat käyttämään kalliimpia liikennepalveluja. Niiden henkilöiden kuljetukset, joilla on oikeus yhteiskunnan maksamiin tai tukemiin matkoihin ja jotka voisivat käyttää avointa joukkoliikennettä, joudutaan hoitamaan kalliina yksilökuljetuksina. Jos nykyiseen kustannusten kehitykseen ei puutua, se johtaa vääjäämättä palvelutason laskuun ja omavastuiden nousuun.

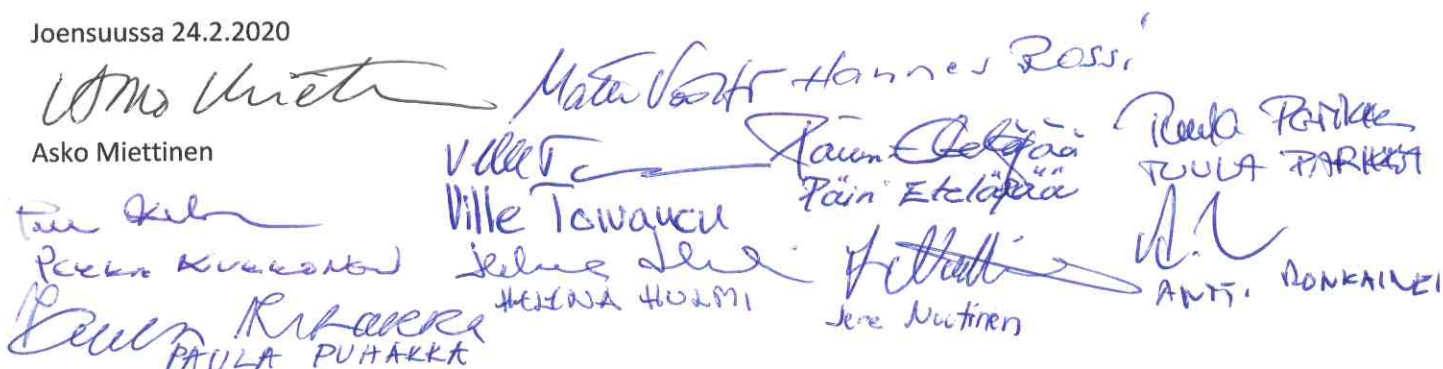
Kuntaliiton järjestämän valtakunnallisen Klash-haastekilpailun ja ideakiihdyttämön tänä vuonna voittanut KaikkiKyytiin -järjestelmä (www.kaikkikyytiin.fi) pystyy vastaamaan maaseudun kuljetushaasteisiin. Kilpailussa etsittiin skaalautuvaa ratkaisua, joka lisää ihmisten mahdollisuuksia liikkumiseen haja-asutusalueilla, lisää palveluiden saavutettavuutta, vähentää yksityisautoilun tarvetta ja kuljetusten ympäristövaikutuksia sekä hillitsee kasvavia kuljetuskustannuksia kunnissa. Tavoitteena on yhdistää olemassa olevia ihmisten, tavaroiden ja palveluiden liikkumisen muotoja, lisäten yhteistyötä eri toimijoiden välillä. www.klash.fi

Yhteiskunnan maksamat kuljetukset ovat hyvä perusta henkilöliikenteelle, koska julkiset toimijat ovat velvoitettuja järjestämään mm. seuraavat kuljetukset: Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävät kuljetukset, sairausvakuutuslain mukaiset ns. Kela-kyydit ja koulukyydit. Kun nämä kyydit yhdistetään samoihin autoihin, mikäli se kyydin luonteen suhteen on mahdollista ja niihin annetaan mahdollisuus ostaa myös omalla rahalla paikkoja, ovat maaseudun kuljetukset jo uudistettu. Lisäksi sosiaaliset kimppekyydit voidaan järjestää yhdessä ja maaseudulla valmiiksi kulkevat taksit, kuljetusyrittäjät ja muut ajoneuvot pystyvät kuljettamaan myös vaikkapa paketteja ja verkkokaupasta ostettuja ostoksia sekä vaikkapa mahdollistamaan esim. lasten kulkemiset harrastuksiin.

Kuljetuksissa tarvitaan ajattelutavan muutos. Maaseudullakaan ei tarvitse omistaa omaa autoa, jos kuljetukset järjestetään uudella tavalla. Ilmasto kiittää, kun käytämme valmiiksi alueilla kulkevia ajoneuvoja ja niiden tyhjiä istuimia tehokkaammin. KaikkiKyytiin auttaa ajattelemaan kulkemisen ja kuljettamisen uudella tavalla. Maaseudun elinvoima ja houkuttelevuus kasvavat, kun logistiikka kehittyy.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Joensuun kaupunki selvittää, miten KaikkiKyytiin-yhteistyömalli voidaan ottaa käyttöön edellä mainittujen Joensuun maaseutualueilla olevien kuljetustarpeiden täyttämiseksi.

Joensuussa 24.2.2020

 Askko Miettinen

 Matti Vartiainen

 Hannes Rossi

 Ville Tawancu

 Helena Holmi

 Jere Nuutinen

 Antti Ronkainen

 Paula Puhakka

 Tuula Parkkinen